

GAMBİR DÖNE ADALET ARIYOR

Cebirli şirin ve güzel bir köydü. Karasenir Dağı eteğinde bulunmakta idi. Köy dağ eteğine kurulmuş bir derenin iki yamacında idi. Köy üç mahalleden meydana geliyordu : aşağı mahalle, yukarı mahalle, birde karşı mahalle. Köyü küçük bir tepe, Çiçirdin Tepe, ikiye bölüyordu, aşağı ve yukarıya. Karşı mahalle de karşı tarafda uzunlamasına uzanıyordu. Karşı mahallenin tam karşısında bir büyükce tepe daha vardı : Tohumun Tepe. Bu tepeye çıktığınızda tüm köy ayağınız altında olurdu.

Yalnızca tüm köy değil tüm Karasenir ve Hirfanlı hafzası ayağınız altında olurdu. Köyün alt tarafında Hirfanlı Barajı vardı. Karşıda yem yeşil tarlalar, bağlar, mas mavi Hirfanlı Barajı ve Barajın diğer tarafındaki köy ve kasabalar, Toklümen, Savcılı ve daha bir çok yerleşim yeri ayağınızın altında olurdu.

Yalnız köy sadece fiziki olarak değil aynı zamanda manevi olarak ikiye bölünmüştü : aşağı ve yukarıya. Bunun en temel sebeplerden biri köy içinde yaşanan muhtarlık seçimleri idi. Köy bir çok farklı sülaleden meydana geldiği için her muhtarlık seçiminde hangi sülale kimi seçti, kim seçildi kim seçilmedi sorunu yaşanırdı. Bazen bu sorun dahada ileri taşınırdı ve bazen iki mahalle tepeye çıkıp bir birlerine karşı davul çalarlardı. Hatta daha da ileri gidilir tepeden havaya bir birlerine karşı kurşun atarlardı.

Hatta bu kavga spor dallarına kadar taşınırdı. Bazen Çiçirdin tepeye büyükce bir tenis masası kurulurdu ve iki mahalle tenis masasında dövüşür ve çekişirdi. Ve maç başlardı. Yukarı yukardan vururdu, aşağı aşağıdan. Al aşağı mahalle, ver yukarı mahalle. Al aşağı mahalle, ver yukarı mahalle. Genelde aşağı mahalle maçıdan kurnazlıkla galip ayrılırdı. Aşağı genelde teknik donanım açısından da yukarıya üstünlük sağlardı. Yukarı genelde davarcı malcı olduğu için teknikden meknikden pek anlamazdı. Futbol maçlarında bile aşağı mahalle forma ve gramponlar ile oynar, yukarı ise genelde soğuk kuyu ayakkabılarla oynardı.

Yalnız yukarının bir üstünlüğü vardı : Yukarının bir Ası vardı : Çiçirt emim. Yukarı mahalle maçlarda sıkışınca bakardı başka care yok ve hemen Çiçirt emimi sürerdi maça. Çiçirt emim önce şöyle bir parmaklarını gerer, karısı Elmesden bir uğur öpcüğü alır ve geçerdi tenis masasının başına. Tenis roketleri Çiçirt emimin elinde bir başka dururlardı. Karşı mahalle bu aşağı yukarı davasına pek karışmaz, tenis maçlarını da iceri saklanıp camdan izlerlerdi. Tenis masası Çiçirdin tepeye kurulurdu ve hayli büyük olduğu için karşı mahalle maçı naklen izleye bilirdi. Top bir yukarı bir aşağı gelip gitdikce karşı mahalledeki seyircilerin gözleri bir o tarafa bir bu tarafa gidip gelirdi. Ve Çiçirt emim geçerdi masanın başına. Öyle maçı fazla uzatmazdı. Hele maçı bir kaç güzel kadın da izliyorsa, değmeyin Çiçirt emimin havasına. Çiçirt emim şöyle bir havasını atar, roketleri parmakları ile tutar ve : bir sağ, bir sol, al aşağı mahalle size gol ! Play off, nakauft, maç bitdi.

Yalnız hikayemizin konusu aşağı yukarı çekişmesi değil. Hikayemizin konusu çok daha vahim ve çok daha dramatik.

Biz yukarı mahelle de oturuyorduk. Yukarı mahellenin yanında üzüm bağları ve bahçeler vardı. Burada bir çok ailenin üzüm bağı ve bahçesi vardı. Bağlar tam Tohumun Tepenin üst tarafında idi. Bir gün anam ile beraber bu bağların arasında kuzu güdüyoruz. Cebirli Köyü İç Anadolu da olduğu için buralar genelde kurak ve boz kır olurdu. Sadece ıslak ve sulak yerler de yeşillik ve otlar bol olurdu. Bizim de örneğin Dayımgil gibi kuzularımıza öyle yem alacak ve kuzuları yem ile besleyecek kadar maddi durumumuz iyi olmadığı için bizde anam ile kuzularımıza iyi bakmak için kuzularımızı sulu yerlerin olduğu yerlerde otlatır ve güderdik. Ve o gün de kuzularımızı bağların arasında otlatıyorduk. Bağlarda arkların arası çok iyi otlı olurdu. Dayımgillerin de bağları burada idi. Ama bir sorun yaşanırdı. Bizim kuzuları bağların arasında gütdüğümüze Dayımgillerin gönlü olmazdı. Bağların araları çok dar olduğu için bizim onların bağlarını kuzular ile yaydığımızı sannırlardı. Ama aslında anam ile bağların arası ne kadar dar olsada hiç bir zaman başkalarının bağını yaymazdık. Aralarda birimiz bir tarafa, birimiz diğer tarafa kuzulara dikkat ederdik.

Bağlar son bahar olunca bozulurdu ve bağlara davar mal koyarıldı. Bazen ise davarları bağa erken koyarırlardı ve bağlara zarar verirdi. İlk başlarda bu bağlarda tel örgüler yoktu. Her kesin bağı açıkda idi. Bir gün biz bağda idik ve Dayımgiller tel örgü ile bağa geldiler ve kendi bağlarına tel örgü çekiyorlardı. Anam da o ara Dayımgillere başka sebeplerden dolayı da biraz dargındı ; Koçhisara giddiklerinde bacım bir ihtiyacın varmı getirelim mi diye falan diye sormuyorlar diye anam alınırdı. Dayımgil ellerinde tel örgü ile bağa gelip bağa tel örgü çekmeye başlayınca anam onların tel örgü çekmelerini, biz kuzuları bağ aralarında güdüyoruz diye, bize karşı çekiyorlar diye algıladı. Belkide onlar teli çobanlar davarları son baharda bağa erken bırakıyor diye çekiyorlardı. Anam onların tel çektiğini görünce bağda Mahsuni ve benim yanımda bağırıp çağırıp sinir krizi geçirmişdi ve bu bizi bayağı etkilemişdi. Ama sonunda Dayımgil bağlarına tel örgüleri çekmişlerdi.

Yukarıdaki bağlarda tel örgü çekilmeyen bir Çiçcirt emimim ve bir de Gabır Dönenin bağı kalmışdı. O gün anamla bizde yine bağların açık kalan yerlerinde, arkların arasında kuzu güdüyoruz. Kuzularla aşağıdan, bizim bağlardan, yukarı Çiçcirt emimim ve Gambır Dönenin bağına doğru çıktık. Yukarı tarafda Güççüklerin tarlası, onun altında bizim göl vardı, hemen dibinde de Gambır Dönenin Bağı ve mahsulleri. Kuzular Gambır Dönenin mahsüllerin yanındaki arkda yayılıyor, biz de anam ile birimiz bir tarafda birimiz diğer tarafda kuzular mahsule varmasın diye duruyorduk ve aşağı köye doğru bakıyorduk. Manzara çok hoşdu.

Aşağı bakarken aşağıdan, Tohumun Tepenin arkasından, hafif bir tozun yükseldiğini gördük. Toz git gide yükselmeye başladı. Biz önce bunun tepenin arkasından gelen bir traktör olabileceğini düşündük. Tetepe de aşağı mahelleden yukarıya doğru çıkan bir yol vardı. Aşağıdan yukarı traktörler çıkarken traktörler daha görünmeden tozları görünürdü. Toz git gitde daha da yükselmeye başladı. Yanlız bu toz bir traktörün tozundan daha yüksekti. Taksi veya bir kamyon olabilirdi. Toz git gide yükseldi. Tepeden bir karartı görüldü ve ince uğultulu bir ses duyulmaya başladı. Anam ile önce buna bir anlam veremedik. Sonra git gide karartı kabarmaya, toz daha da yükselmeye ve ses de artmaya başladı. Anam ile bu sesin ve karartının bize doğru gelmeye başladığını anladık. Hava açık, güneşli ve mavi idi ama yavaş yavaş bulutlar oluşmaya başladı. Karartı git gide büyüdü, ses artdı. Evet bu karartı git gide

bize doğru geliyordu. Havada kara bulutlar çoğalmaya başladı. Ses bize yaklaşdıkca artıyor ve karartı bize yaklaşdıkca büyüyordu. Anam ile korkmaya başladık. Karartı bize yaklaşdıkca büyüyor biz ise küçülüyorduk. Karartı bize gitdikce yaklaşdı, yaklaşdıkca büyüdü. Biz korkudan titremeye başladık. Bu bizim üstümüze geliyordu. Karartı iyice büyümüşdü ve git gide bir deve dönüşmüşdü. Biz ise o büyüdükce küçülmüş, birer cüceye dönüşmüşdük. Dev harıl harıl önümüze kadar geldi. Kocaman ve simsayahdı. Bütün her yeri kaplamışdı. Biz tir tir tiriyoruz. Ve dev geldi önümüze durdu.

Anaaa....., o da ne ? Gambır Döne !

Ortalığı toz duman almışdı. Gökyüünü kara bulutlar kaplamışdı. Ve sonra Gambır Döne bir dev gibi şişdi. Ve sonra esdi Gambır Döne, yağdı Gambır Döne. Gökyüzünde şimşekler çakmaya başladı. Ardından büyük bir fırtına ve yağmur. Biz anam ile zavallı iki fareye dönmüşdük. Kaçacak delik arıyorduk. Anamla kaçmayı düşündük. Ama nasıl. Kuzularla beraber kaçsak, olmaz. Gambır Döne bizi çarçabuk yakalardı. Kuzuları bırakıp kendimiz kaçsak, o da olmaz. Kuzular bu kez mahsulleri maf eder. Gambır Döne bizi öldürür. Biz kalsak, kuzular kaçsa. Bunun da pek matığı yok. Artık anam ile orada kalmak ve kaderimize katlanmaktan başka bir çaremiz kalmamışdı. Sonra yağmur doluya çevirdi. Ardı arkası bitecek gibi değildi.

Gambır Döne taa aşağı mahelleden yukarıya koşa koşa gelmişdi. O yüzden soluk soluğa idi. Sonra yoruldu. Gökyüzünde yağmur duruldu. Gambır Döne biraz solukladı. Gökyüzü biraz açıldı. Kara bulutlar dağıldı. Bizim kuzular da biraz rahatladılar. Sonra anam Gambır Döneye 'Hele bir solukla hele' dedi. Gambır Döne hafif sakinleşdi ve yavaş yavaş güzelleşmeye başladı. Bizim kuzular da sakinlediler ve bir birlerine bakışıp dudaklarının altından hafifce gülümsediler ve tekrar mutlu mutlu yayılmaya başladılar.

Gambır Döne biraz soluğunu aldı. Biraz daha güzelleşdi. Aslında Gambır Döne güzel kadınmiş.

Sonra anam Gambır Döneye, hele bir otur, dedi. Gambır Döne otururdu. Yavaş yavaş kendine geldi. Sonra anam da oturdu ve Gambır Dönenin halını hatırını sordu. Gambır Döne durakladı, içini çekdi ve duygusallaşmaya başladı. Ama Gambır Döne haklıydı. Zavallı kadının içi yanıyordu. Sonra Gambır Döne anlatmaya başladı.

Gambır Dönenin yüreğı en çok köyümüzdeki teknik gelişmelerden dolayı yanıyordu. Anam tekniğe ne gerek var. Noldu bağı bahçe kimin neresine yetmiyordu. Gambır Dönenin bir de yakışıklı ve her zaman bakımlı bir kocası vardı, Mustafa. Yaşına rağmen uzun, ince bir delikanlı gibiydi. Her zaman aynasını ve tarağını cebinde gezdirirdi ve ceblerinden leblebisi hiç eksiz olmazdı. Kocası Mustafa tutmuş bir gün bir radyo getirmiş. Aslında iyi, güzel ve hoşdu. Arasına dinlerlerdi. Ama burası Cebirli. Elektrikler bir gider bir gelir. Elektriğin kafasına göre.

Gambır Döne ile kocası bir gün evlerinde radyo dinliyorlar. Ve söylemek gibi de olmasın da biraz da keyif çatıyorlardı. Yani řu mışırıklı mesele. Sonra olacak bu ya. Burası Cebirli. Elektrikler gider. Tabi radyo kapanır. Elektriğin tekrar geldiğinde radyonun çalmaması için kocası Mustafa radyoyu kapatmak ister. Radyoyu ses ayarı düğmesinden kapatmak ister. Yanlız yanlışlıkla tersine çevirir ve radyoyun ses ayarı en yüksek seviyeye ayarlı kalır. Tabi

elektrikler olmadığı için bunu fark etmez. Ne ise zaten keyiflerinin de sonuna gelmişlerdi. Sonra kocası gider.

Aradan zaman geçer. Gambır Döne içerlerde iş görer. Ve burası Cebirli. Pat birden elektrikler gelir. Son ayara ayarlı radyo başlar bangır bangır bağirmaya. Gambır Döne önce ne olduğunu anlayamaz. Büyük bir paniğe girer. Radyo bangır bangır bağirmekda. Aman Allahım baskın mı vardı. Bunu duyan komşular şimdi ne derdi. Gambır Döne korkmaya başlar. Ne yapacağını şaşırır. Oraya buraya koşar. Radyoya yaklaşmaya korkar. Bu ney böyle, niye nu kadar bağırıyorlar. Zavallı kadın kimseye kötü bir şey dememiştir. Ne yapacaktı şimdi. Oraya buraya koşup durdu. İyece panikledi. Artık yapacak bir şey kalmamıştı. Yatak odasına koştu. Oradan yatakları, yorganları sırtlayıp radyonun üstüne yığıdı. Rayyonun sesi biraz kesilmişdi. Sonra biraz daha yığıdı ve sonunda radyonun sesi iyice kesilmişdi. Sonra biraz soluklandı ve kocası Mustafaya kızmaya başladı. Anam madem bu meretler böyle bağırıp çağırıyorlar niye bunları eve alıyorlardı. Ama ne ise sonuçta radyoyu kapatmayı başarmıştı.

Bu elektrik sadece Gambır Dönenin değil oğlu Sulüymanın da başına büyük belalar açmıştı. Oğlu Suleyman atılımcı ruha sahip bir insandı. Almanyaya çalışmaya gitmişdi. Orada biraz çalışmıştı. Ama zamanla öyle her gün kart basmakla zengin olunmayacağını gördü. Hep orada iş kurunlara bakıp, nasıl bir iş kura bileceğini düşünürdü. Sonunda Almanyada Herborn şehrine, şehir merkezine, bir bakkal dükkanı açmaya karar verdi. Herborn şehri yemyeşil iki dağ eteğine kurulmuş şirin ve tarihi bir şehirdi. Bura da Taa orta çağlarda kurulmuş bir üniversite bile vardı. Ünlü orta çağ Çek filozofu ve hümanisti Humenius burada okumuştu. Suleyman bu bakkalı bir ara Murat Solmaz ile beraber ortak yürütdüler. Ama Suleymanın gözü daha yükseklerde idi. Herbornun çevresi köylük olduğu için buralarda bir çok tarımsal işletmeler de vardı. Suleyman gider buraları gezer, almancası pat çat oldasa da buraların iş yeri sahipleri ile kantağa geçmeye çekinmezdi. Onlarla bu işi nasıl kurdular nasıl işletiyorlar vs. konuşurdu. Suleyman buralardaki köylük yerlerde yürüyen bir çok işletmeyi görünce böyle bir işletmeyi de kendi köyüne kurmaya karar verir. Suleyman bu yüzden biriktirdiği para ile Almanyadan kuluç çıkarma makinaları alır. Bu makinalar ile köyüne bir kuluç çıkarma fabrikası kurmaya karar verir.

Cebirli de okulun yanına büyük bir halle yaptırır. Makinalar köye gelir ve bu büyük binaya yerleştirilir. Fabrika kurulur. Ve makinadan ilk civ civler çıkmaya başlar. Yalnız Suleyman sorun yaşamaya başlar. Yeteri elemanı yokdur. Sadece ailesi ile çalışır, çocukları daha küçükdür. Hem kuluç çıkarma, hem yetişen civcivlere bakma, hemde bunların pazarlanması gerekmektedir. Tüm bunları Suleyman zar zor yetiştirmeye çalışır. Yalnız hem adamı azdır hem de yeni bir iş yeri işlettiği içinde daha acemidir. Ama aslında tüm bunlar asıl sorun değildir. Asıl sorun Cebirlidir.

Söyledimiz gibi burası Cebirlidir. İnsan yerine konulmadığı için, doğru dürüst ne alt yapı nede yeterli elektrik yapılmıştır. Elektriklerin bir gelip bir gitmesi kuluçkalarda sorun çıkarır. Elektriklerin yarıda gitmesi yüzünden çoğu yumartalar ziyan olur. Çoğu makinalar elektrik olmadığı için çalışmadığı için yetişen civ civlere elden bakmak zorunda kalınır. Ben Sulymanın ailesini bu ara tanımaya başlamışdım. Köylüler Suleymanın ailesine bu perişanlıklarından dolayı acırlardı. Bunları bende duyar ve etkilenirdim. O zaman Suleymanın ailesini

görmemişdim ama ilk kez oğlu Muhammedi barajın kenarında cücük güderken görmüştüm. Tabi köydeki söylentilerden de etkilenerek onu o halde görünce acımışdım. Muhammed dedesi Mustafa gibi ince zayıf biri di. Onu barajın kenarında önünde koca bir cücük sürüsü ile görmek beni biraz etkilemişti. Ama bu görüntü aynı zamanda beni düşündürmüştü de. Çünkü köyde ben insanların önünde genelde koyun sürüsü görmüştüm, inek sürüsü görmüştüm. Yaban da bol bol eşek de olurdu. Ama bu kadar cücüğü bir insanın önünde ilk kez görmüştüm.

Sanırım Suleyman bu kadar işin üstesinden gelememişti. Elektrikler gidip gelmese bari, o zaman cücüklere elden bakmak zorunda kalınmazdı. Aslında sonlara doğru işler açılmıştı. Pazarlarda insanlar yetiştirilen tavuklara alışmışlar ve satın alıyorlardı. Ama Suleymanın tüm işlerin arkasından koşturacak adama ihtiyacı vardı. Köyde nedense kimse parası ile Suleymanın yanında çalışmak istemiyordu. Bir de işleri güçleri yok da cücük mü bakacaklardı. Adamsızlık ve çocuklarının küçük oluşu yüzünden Suleymanın işleri durgunlaşmıştı. Tabi köydekiler insana sadece acımaz, aynı zamanda da kendilerine gır şamata ararlar. Suleymanın adı artık Cücükcü Suleymana çıkmıştı. Suleyman sonra kuluçka işini bırakmış ve tekrar Almanya'ya işçi olarak dönmeye karar vermişti. Suleymanın kurduğu fabrikanın kalıntıları bugün hala Cebirli ilk okulunun yanında görülmektedir. Resimlere baka bilirsiniz. İleride çocuklara bu fabrika niye işlemedi diye okutula bilinir. Ve bu fabrika Cebirliye kurulan ilk fabrika olarak korunmalıdır. Tabi Cebirlinin kendi ileride bu fabrika gibi kalıntı olmaz ise.

Eee ne diyelim : Köylüsüne tüm alt yapısını ve elektirğini en üst seviyede yapan bir milletin köylüsü saniyici, işletmeci olur. Köylüsünü insan yerine koymayıp en temel alt yapıyı bile yapmayan bir milletin köylüsü cücükcü olur. Sonrada diğer milletin kapısına işçi olarak çalışmaya gider.

Gambır Dönenin içi nasıl yanmasın ki. Ne ise oğlu Suleyman Almanya'ya gidip kurtulmuşdu. Gambır Dönenin bir de oğlu Yaşar vardı. Anam oğul değil tam bir papaz. Yaşarın akli fikri anası ile dalga geçmek. Anam noldu başka işin mi yok. Ne istoyon bu zavallı kanından. Şimdi Yaşarın anasına yaptıklarını burada anlatsak sayfa yetişmez.

Ne ise oğulları gitmişlerdi. Ama Gambır Dönenin ciğerlerini yakan asıl bir mesele vardı. Bizi, kuzularımız ile mahsulünün yanında görünce böyle ciğer parça koşmasının sebebi de bu idi. Gambır Dönenin ciğeri Cebirlinin çobanlarından yanıyordu. O kadar ki onlar ile mahkemelik bile olmuşdu. Sonra Gambır Döne olayı anlatmaya başladı. İşte mesele.

Gambır Döne bir gün köyden, aşağıda tarladaki mahsullerine bazı sürülerin yaklaştığını görür ve hemen palazlanır ve aşağı koşar. Gambır Döne tarlaya varınca görür, tarlasının yanındaki sürüler Yetimin Alinin sürüsüdür. Ali koyunları o gün iyi gütmemişdir. Koyunlar onun için biraz açdır. Sonra sürü Gambır Dönenin tarlasına doğru yaklaşır. Olayı sezen Gambır Döne Aliye sürüyü tarlaya fazla yaklaştırmamasını söyler. Ali pek kulak asmaz. Sürüler tarlaya yavaş yavaş yaklaşır. Gambır Döne sürelere bakar ve Aliye tekrar sürüleri tarlanın fazla yanına doğru getirmesini söyler. Ama Ali dinlemez. Sürüler tarlaya iyice yaklaşır. Gambır Döne huzursuzlaşır. Koyunlar iyice tarlanın içine doğru yaklaşır. Gambır Döne Aliye seslenir, dikkat

et koyunlar tarlaya girecek. Aliden ses yok. Ali bunun sorun olmayacağını düşünmektedir. Yalnız bir şeyi unutmuştur. Koyunlar oğün açdır. Bu hall de koyunları zap etmek zordur. Derken, yemyeşil mahsulleri gören koyunların gözleri kamaşır ve iştahları kabarır. Koyunlar da haklıdır. Yemyeşil mahsuller orada dursun onlar açmı gezsin. Bir birlerine biraz bakışlar ve karar verirler : Arkadaşlar hücum.

Ali ile Döne neye uğradıklarına şaşırırlar. Birden koyunlar tarlanın içine dalmışlardır. Ali ile Döne koyunları çıkarmak için kopuşurlar. Gambır Döne bu ara cıyak cıyak bağırılmaktadır. Gavur Ali ben sana koyunları bu kadar yaklaştırmadım mi, bu kadar yanaşmadım mi. Artık olan olmuşdu. Koyunlar nasiplerini almışlar ve tarla da ziyan olmuşdur ve bunun artık tek yolu kalmıştır. Muhtarı çağırıp ziyan tutturup, bu paraları Aliden mahkeme yolu ile geri almak. Tabi Aliye kalsa bu paraları ödemeyecek. Ali haklıdır, noldu yeşil mahsul, yeniden büyür. Artık mahkeme yolu açılmıştır.

Mahkeme günü gelir. Artık yüksek bir ifade vermek gerekir. Gambır Döne haklı idi. Onun için olayı aynen olduğu gibi ifade etmeliydi. Dobra dobur. Önce Ali ifadesini verdi. Koyunlar sadece biraz kenarında yayıldı ve aslında öyle pek fazla ziyan oluşmadı dedi. Ama onu gel gör sen bir de Gambır Döneye sor. Alinin bu ifadesini duyan Gambır Döne iyice öfkelenmişti. Bir de Ali koyunların girdiğinden benim hiç haberim olmadı, ben görmeden girmişler dedi. Gambır Döne oradan bağırıyor yok Hakimim yalan söylüyor. Olacak şey gibi değildi.

Sonra Gambır Döne mahkeme kürsüsüne çıktı. Çıkışından bile haklı olduğu belli idi. Hakim, anlat bakalım kızım olay nasıl oldu, dedi. Aslında Hakim yaşca Gambır Döneden küçükdü. Ama tabi makamca Gambır Döneden iki yaş büyük olduğu için yaşcada büyük sayılırdı.

Gambır Döne antlamaya başladı. Sayın Hakimim, şu gördüğümüz şahız, dedi ve Aliye bakdı. Ali Hiirt diye güldü. Benim tarlamı yaymışdır. Gambır Döne biraz duygulandı ve hiddenlendi. Hakim, Peki kızım anlat bakalım nasıl oldu, dedi. Gambır Döne anlatmaya başladı.

- Nasıl olacağı var mı hakimim. Ben bunun benim tarlamı yayacağını taa köyden gördüm ve koşdum. Kopa kopa oraya vardım, bu ordaydı. Sonra sürüyü tarlaya yaklaştırmadım dedi beni dinlemedi Hakimim. Bile bile sürüyü yaklaştırdı. Ali oradan seslenir, yok Hakimim bilerek yaklaştırmadım.

Gambır Döne yine biraz duygulandı, biraz gözleri yaşardı. Sonra haklı olduğunu gösteren bir tavır alarak, ifadesini takır takır vermeye başladı.

- Hakimim, yalan söylüyor. Sürüleri ben dıkma dedim, o dıkdı. Sokma dedim, sokdu. Getirdi, getirdi taa içine sokdu.

Gambır Dönenin bu sözleri üzerine mahkeme salonunda bir gülüşme kopdu. Aslında zavallı Gambır Döne bu sözleri ile olayın tam püf noktasını ifade etmişti. Ali Gambır Dönenin tüm ikazlarına rağmen sürüyü tarlaya yanaştırmıştı. Ama gel görelim ki mahkeme salonun da millet sözü yanlış anlamış ve yanlış yöne çekmişti. Mahkeme salonunda da herkesin aklı uçkurunda idi.

Ama ne ise ki Hakim Gambır Dönen haklılığını anlamış ve Aliye ziyanı kesmişti. Ve olay da böylece kapanmış.

Gambır Döne anam ile oturuyorlardı ve olayı anlatdıktan sonra biraz rahatladı. Sonra anamla biraz daha sohbet etdiler. Sonra kalkıp mahsullere bakmaya gitdiler. Kim ne ekiyor. Birbirlerine göçürtme verdiler.

Oh be, o günü kazasız belasız atlaşmışdık. Anam bana sen kuzuları al şöyle götür güt dedi. Onlar orda mahsullerin başında kaldı. Bende kuzular ile yukarı Emirın bağına doğru çıktım. Onlardan uzaklaşınca ortalık rahatladı ve sessizleşdi. Çekirge ve tek tek kuş sesleri duymaya başladım. Kuzular bağda arkların arsında iyice doymuşlardı. Sonra akşam üstü oldu. Güneş yavaş yavaş, tatlı ve hoş bir şekilde batmaya başladı. Kuzular ile yavaş yavaş eve doğru yöneldim. Eve giderken Emirın bağın oralarda yol üstünde kayalar vardı. Kuzular oralarda oynaşmaya başladılar. Taşlara koşuştular. Birbirleri ile oynadılar. Oralara buralara sekip dans etdiler. Onları böyle mutlu görmek beni de mutlu ediyordu. Ve yavaş yavaş anlıyordum. Bu dünya da her şey insandan ibaret değildi. Bizim dışımızda da bu dünyada canlılar vardı ve onlar da karınları doyunca gülüyorlardı, bizim gibi. Bir arının da gözleri vardı ve bu dünyayı görüyordu. Belki başka türlü. Kuzularla orada öyle oyalanınca zaman geçmişti. Ortalığa karanlık çökmüştü. Kuzularla Yusufun çeşmeye kadar indim. Kuzular oradan su içidi. Sonra eve doğru koyuldum. Yusufun çeşmesinin altında hemen Çitcirdin tarlası vardı. Eve giderken oradan geçilirdi. Sonra tarlanın başında kayalıklar vardı. Bu kayalıkların arasından geçilir evlere öyle varılırdı. Ama bayağı kararmışdı. Kuzularla tarladan geçdim. Kayalara varırken kuzular bir karartı görür gibi biraz ürküdüler ve durdular. Ben kuzulara ilerlemeleri için kis diyorum ama kuzular ilerlemiyorlar. Sanki kayaların arasında bir şey görmüş gibiydiler. Yavaş yavaş bende huylanmaya ve korkmaya başladım. Kiseliyorum, çabalıyorum olmuyor. Kuzular kesinlikle ilerlemek istemiyor. Yavaş yavaş korkmaya ve paniklemeye başlamışdım. Nerede ise bağırıp ağlayacağım. Son kez denedim olmuyor. İyice çaresizleştim. Ne yapacağımı şaşırılmışdım. Orada nerede ise yarım saat öyle uğraşmışdım. Sonra Emirın bağının oradan Yusufun çeşmeye doğru bir kuzu ve oğlak sürüsünün daha geldiğini duydum. Sürüde bir sürü cangırdak vardı. Sürü sesli bir şekilde bana doğru geldi. Ben bunun üzerine biraz rahatladım. Sonra gelenin Durmuşun Kadir olduğunu anladım. Kadir halimi gördü. Yanıma geldi. Sonra Kadirin eşeğini bağladığı bir zinciri vardı. Kadir bu zincir ile yere vurup ses yaptı. Sesden korkan kuzular ileri yöneldiler ve sonunda kayalardan geçdiler. İçim büyük bir şekilde rahatlamışdı. Tabi Kadirde bir büyüğüm olarak ve bir sorun çözmüş biri olarak bana ders veriyordu. Şöyle böyle yap diye.

Sonunda kayaları geçmişdim. Evlerimiz hemen kayaların arkasında idi. Kayarlardan geçince evlerden sesler gelmeye başladı. Bu beni bayağı huzurlu yaptı. Sonra kendi evimize bakıp yanan ışığı görünce içim ısındı. Anam da eve gelmiş olmalıydı. Kuzularımızla eve geldiğimize sevinerek mahellemize girmişdik.

Erim Solmaz

08.06.2008